

Komunikoval, komunikoval, až vykomunikoval

Eva Soukeníková

Také se vám stává, že zaslechnete nebo si přečtete slovo nebo celou konstrukci, které vám připadají strašně nesmyslné a hloupé, ale snad proto je začnete používat, možná. Tímto způsobem se do naší rodinné slovní zásoby (všichni takovou mají, doufám) dostávají výrazy, za které se občas na veřejnosti stydím. Nechme stranou schválně špatně vyslovené názvy jídel, u nichž se číšníkům protáčejí panenky, jako například francouzské ratatouille s tragickou, leč humornou výslovností [ratatoule]. Zaměřím se tentokrát na jiné slovo. Zaslechla jsem od jednoho rodinného příslušníka, že mám „jít s mámou *vykomunikovat*, jestli můžeme dát vařit brambory“. Je zřejmé, že se budu zabývat tím prazvláštním spojením předpony *vy-* a slovesa *komunikovat*.

Sloveso *komunikovat* pochází z latinského *communicare*, tedy *sdělit*, *spojovat*, *svěřovat*. V praktickém užití v české slovní zásobě je podle Slovníku spisovné češtiny toto sloveso definováno jako *užívat jazykových i mimojazykových prostředků k vzájemné informaci*. Proč se tedy v dnešním slovníku, hlavně mediálním, objevuje *komunikovat* se slovo tvorným prefixem *vy-*? Zamyslíme-li se nad logickým významem, prefix *vy-* značí něco dovršeného, ukončeného, vyřešeného. Jak se ale dá takový prefix ve spojitosti se slovesem *komunikovat* interpretovat s významem spojení, sdělení, vzájemné předání informací?

Musíme si především uvědomit, v jakém prostředí se sloveso *vykomunikovat* používá, a hlavně v jakém kontextu. Mluvčí totiž sloveso používají ve významu *domluvit*, *vyřešit*, *zjistit*. Používají ho hlavně lidé z mediální praxe. Sloveso *komunikovat* tu nejspíš funguje jako terminus technicus. Prefix *vy-* zde dostává zcela reálný význam dovršené komunikace, jinak řečeno doručení informace odněkud někam. Lze nakonec i shovívavě uznat jakousi logiku přeneseného významu *domluvit*, *vyřešit*. Nicméně stejně bych raději tento výraz prozatím uvěznila na poli „argotu“ mediálních a jiných komunikačních teoretiků. Pro obyčejné logicky uvažující smrtelníky je tento výraz stále zdrojem škubavého tiků v oku.